

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-11-20

1 (3)

Diarienummer
2018/KS 0189 001

Kommunledningsutskottet

Redovisning av genomlysning av folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunfullmäktige

-Redovisningen av uppdraget noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Høllmark
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef medborgarfokus och tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2017 § 106 under rubriken ”Svar på motion om folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag” att bifalla motionen med förslag:

- att Tyresö kommun gör en genomlysning av anledningarna till varför ledamöterna lämnar sina uppdrag, samt

- att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra sina kommunpolitiska uppdrag.

Kommunkansliet har med anledning av den bifallna motionen getts i uppdrag att genomföra en genomlysning av anledningarna till varför ledamöter lämnar sina uppdrag och att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra kommunalpolitiska uppdrag.

För att ta reda på anledningarna till varför ledamöter lämna sina uppdrag har en enkätundersökning genomförts, med frivillighet och anonymitet som grund. Undersökningen avgränsades till att omfatta föregående mandatperiod, år 2014-2018, och endast förtroendevalda (ledamöter och ersättare) i kommunfullmäktige. Enkäten skickades till de åtta politiska partierna som finns representerade i kommunfullmäktige via de politiska sekreterarna. Fyra partier besvarade enkäten och fyra partier valde att inte besvara enkäten. De svar som har kommit in rör totalt sju förtroendevalda som har lämnat sina uppdrag i förtid.

Av enkätsvaren kan följande slutsatser dras. Faktorer som ”minskat intresse för politiken”, ”byte av ideologisk åskådning”, ”ekonomiska skäl” och ”utsatt för hot och våld” hade ingen eller liten påverkan för de aktuella personernas val att lämna sina förtroendeuppdrag. Tre personer hade lämnat sina uppdrag för att de flyttat från kommunen, en person hade avlidit och för övriga hade ”tidsmässiga skäl” alternativt ”beslutet var planerat sedan tidigare” stor påverkan.

I enkätundersökningen fanns ett fritextfält där det gick att skriva vad kommunen kan vidta för åtgärder för att underlätta uppdraget som förtroendevald och på så sätt minska antalet avhopp. I fritextfältet har någon angett att det borde hittas arbetssätt för att kombinera privatliv och politik och exemplifierat detta med möten på dagtid. Någon annan har skrivit att vissa vill ha möten på dagtid och vissa på kvällstid så det finns inga enkla svar på detta samt att det är partiernas sak att diskutera och jobba med frågan om hur avhoppet ska minska.

Med tanke på svarsfrekvensen och det låga antalet personer som svaren från enkätundersökningen avser är det svårt att dra några säkra slutsatser från undersökningen. Kunskapen kring avhoppet är antagligen störst hos partierna själva och det är svårt för kommunkansliet att föreslå förändringar för att underlätta för förtroendevalda att fullgöra sina kommunalpolitiska uppdrag då det inte går att se några tydliga förbättringsmöjligheter utifrån den genomförda enkätundersökningen.

Enligt statistiska centralbyrån, SCB, fortsatte avhoppet från folkvalda församlingar att öka under föregående mandatperiod 2014-2018 jämfört med tidigare mandatperioder. Unga folkvalda i kommun- och landstingsfullmäktige hoppar av mest. I åldersgruppen 18-29 år lämnade närmre fyra av tio uppdraget innan mandatperioden var slut. Totalt sett vad gäller folkvalda ledamöter i kommunfullmäktige i hela riket lämnade 22 procent sitt uppdrag i fullmäktige före mandatperiodens slut. Förklaringar till detta kan enligt SCB vara att endast några procent av kommunpolitikerna är hel- eller deltidsarvoderade och fullmäktigearbetet kan vara förlagt på tider som är svåra att förena med arbets- och privatliv. Vidare nämns att personen enligt kommunallagen ska vara folkbokförd i den kommun där den sitter i fullmäktige varför en eventuell flytt från kommunen innebär att ledamoten måste lämna sitt uppdrag.

Av SCB:s undersökning för föregående mandatperiod 2014-2018 framgår att totalt 14 ledamöter (fyra män och tio kvinnor) hoppade av sitt uppdrag som kommunfullmäktigeledamot i Tyresö kommun. Notera att SCB:s undersökning endast omfattar ledamöter och inte ersättare.

Sammanfattningsvis kan konstateras att avhopp sker från kommunfullmäktige, både på riksnivå och i Tyresö. Det går inte att se några uppenbara förändringar som kommunen kan vidta för att ändra på detta faktum.